

Силабус навчальної дисципліни

«ПЕДАГОГІЧНА І ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ»

Спеціальність	<i>01 Освіта/Педагогіка; 014 Середня освіта; 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)</i>
Освітня програма	<i>Українська мова і література, англійська мова, зарубіжна література</i>
Освітній рівень	<i>перший (бакалаврський) рівень</i>
Статус дисципліни	<i>нормативна</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
Курс/ семестр	<i>1 курс / 1</i>
Кількість кредитів ЄКТС	<i>3</i>
Розподіл за видами занять та годинами навчання	<i>лекції – 14 год</i>
	<i>практичні заняття – 16 год</i>
	<i>самостійна робота – 60 год</i>
Форма підсумкового контролю	<i>іспит</i>
Форма здобуття освіти	<i>денна</i>
Кафедра	<i>кафедра психології і туризму, вул. Велика Васильківська, 73, кім. 901, м. Київ kaf.ppt@knlu.edu.ua</i>
Викладач	<i>Каряка Інна Вікторівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології і туризму</i>
Контактна інформація викладача	<i>inna.kariaka@knlu.edu.ua</i>
Дні занять	<i>згідно з розкладом</i>
Консультації	<i>очні / дистанційні відповідно до графіка та за домовленістю з ініціативи здобувача; індивідуальні / групові</i>
<p>Мета вивчення дисциплін «Педагогічна і вікова психологія» полягає у формуванні і поглибленні знань у студентів про особливості психічного розвитку дитини на різних етапах онтогенезу. Мета курсу полягає у формуванні у здобувачів уявлень про вікові та педагогічні аспекти психічної діяльності людини, розвитку особистісних якостей та специфіки педагогічного впливу на їх становлення.</p>	

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МОДУЛЬ 1. ПЕДАГОГІЧНА І ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ У СИТЕМІ
НАУКОВИХ ЗНАТЬ

Змістовий модуль 1. ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ
ЛЮДИНИ

Тема 1. Педагогічна і вікова психологія як галузь наукових знань

Тема 2. Психологічні особливості розвитку дитини від народження до трьох років (період новонародженості, немовляти та ранній вік).

Тема 3. Психологія дитини дошкільного та шкільного віку.

Тема 4. Психологія підліткового та юнацького віку.

Змістовий модуль 2. ПСИХОЛОГІЯ НАВЧАННЯ, УЧІННЯ, ВИХОВАННЯ
ТА ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 5. Психологія навчання та учіння.

Тема 6. Психологія виховання та самовиховання.

Тема 7. Психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя.

Рекомендовані джерела.

Основні (базові):

1. Білоус О. В. (2015). *Вікова психологія: навчальний посібник*. Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка.
2. Бочелюк В.Й., Зарицька В.В. (2006). *Педагогічна психологія: навч.посіб.* Центр навчальної літератури.
3. Видра О.Г. (2010). *Вікова та педагогічна психологія: навчальний посібник*. Центр навчальної літератури.
4. Вікова та педагогічна психологія: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук [та ін.]. [2-ге вид.]. (2012) Каравела.
5. Гуцало Е.У. (2016). *Основи психологічної компетентності майбутнього педагога: практикум*. ФО-П Александрова М.В.
6. Кутішенко В. П. (2005). *Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій): навчальний посібник*. Центр навчальної літератури.
7. Лисянська Т. М. (2015). *Педагогічна психологія: практикум: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.* Каравела.
8. Павелків Р.В. (2011). *Вікова психологія: підручник*. Кондор.
9. *Педагогічна психологія: хрестоматія: навч. посібник* / Л. В. Долинська, Т. М. Лисянська та ін. (2014). Каравела.
10. Поліщук В.М. (2010). *Вікова і педагогічна психологія: навчальний посібник*. Університетська книга.
11. Продайко В.М., Учитель І.Б. (2008). *Педагогічна психологія*. НМетАУ.

12. Сергієнкова О. П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В (2012). *Педагогічна психологія: навч. посіб.*] Центр учбової літератури.
13. Токарева Н. М. Шамне А. В. (2017). *Вікова та педагогічна психологія: навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів]*.

Додаткові:

1. Виготський Л. С. (2005). *Структура і динаміка віку*. Каравела.
2. Дзюба Т. М., Коваленко О. Г. (2013). *Психологія дорослості з основами геронтопсихології: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів*. Каравела.
3. Долинська Л. В. (2014). *Геронтопсихологія*. Практикум. Каравела.
4. Дуткевич Т. В. (2012). *Дитяча психологія: навч. посібник*. Центр учбової літератури.
5. Кириченко Т. В. (2001). *Психологічні механізми саморегуляції поведінки підлітків*. Каравела.
6. Лисянська Т. М. (2012). *Вікова і педагогічна психологія: інформаційне забезпечення змісту практичних занять, індивідуальної, самостійної роботи, модульного контролю знань студентів*. ЦП “Компринт”.
7. Лисянська Т. М., Скрипченко Л. О. (2001). *Довідник з педагогіки та психології: Навч. посіб. для викл-чів, аспірантів та студ. пед. навч. закл.* Каравела.

Система оцінювання результатів навчання

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – іспит	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента 2. Модульна контрольна робота (МКР) 3. Іспит	50 20 30

Семестровий рейтинговий бал здобувач формує впродовж семестру, набираючи бали за усні відповіді на заняттях, виконання тестів, самостійної роботи, МКР.

Іспит

Іспит відбувається в усній формі. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь студента на екзамені у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

- «відмінно» – 30 балів;
- «добре» – 23 бали;
- «задовільно» – 18 балів;
- «незадовільно» – 0 балів.

На іспиті з навчальної дисципліни кожне питання екзаменаційного білета також оцінюється у 4-бальній шкалі («відмінно» – «5», «добре» – «4», «задовільно» – «3», «незадовільно» – «2»), після чого встановлюється середнє арифметичне значення з цих оцінок з округленням до десятої частки. Середнє арифметичне значення помножується на **10**; отриманий бал становить екзаменаційний рейтинговий бал за навчальну дисципліну.

Підсумковий рейтинговий бал студента є сумою семестрового рейтингового бала й екзаменаційного рейтингового бала. Підсумкова оцінка за 4-бальною шкалою і шкалою ЄКТС виставляється за таблицею:

Семестровий рейтинговий бал (кількість балів за 100-бальною шкалою)	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за 4-бальною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за поточну (аудиторну та самостійну) роботу протягом семестру та рейтингового бала за МКР.

Поточне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється в національній 4-бальній шкалі («5», «4», «3», «2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських занять позначаються «0».

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів (робота під час семінарів та/або практичних занять)

«5»	<i>студент демонструє вільне володіння матеріалом теми семінару; ознайомлений з рекомендованою літературою, вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та періоджерела; вміє вводити та використовувати власні класифікації, аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжстематичні та міжпредметні зв'язки; активно працює над практичними завданнями</i>
«4»	<i>студент демонструє достатньо вільне володіння матеріалом теми семінару; ознайомлений з рекомендованою літературою та періоджерелами, відповідь на проблемні запитання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал та вивчення періоджерел; допускає неточності та несуттєві (які кардинально не міняють суть) помилки у визначені понять та категорій і т.і., але легко</i>

	<i>усуває їх завдяки додатковим питанням; активно працює над практичними завданнями</i>
«3»	<i>студент частково володіє матеріалом теми семінару; репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу та/або основного підручника; допускає помилки у визначені понять та категорій і т.і.; нездатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання; не включається в роботу над практичними завданнями</i>
«2»	<i>студент демонструє нездатність розкрити питання семінару; не опанував зміст теми, вкрай слабо знає рекомендовану літературу, не володіє науковими фактами та категоріями, не знає основних закономірностей психічних явищ; показує низький рівень загальногуманітарного та наукового мислення; ігнорує роботу над практичними завданнями</i>
Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів	
«5»	<i>робота виконана правильно, повністю і самостійно, відбиває належний рівень знань, та сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності строго дотримані</i>
«4»	<i>робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки, відбиває належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності строго дотримані</i>
«3»	<i>робота виконана, але містить помилки, відбиває недостатній рівень знань та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності дотримані частково</i>
«2»	<i>робота виконана на неприйнятно низькому рівні; оформлення не відповідає вимогам; вимоги академічної доброчесності не дотримані</i>
«0»	<i>робота не виконана</i>

Політика навчальної дисципліни

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧА

- ✓ забезпечити викладання навчальної дисципліни згідно робочого плану;
- ✓ дотримуватися норм педагогічної етики, з повагою ставитися до особистості здобувачів;
- ✓ оцінювати навчальні досягнення здобувачів з опорою на визначені критерії для відповідних видів навчальної діяльності;
- ✓ надавати відповіді на питання студентів щодо змісту курсу та організації навчання;
- ✓ залишатися доступним для комунікації у визначений у силабусі спосіб.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТУДЕНТА

- ✓ виконати навчальну програму курсу в повному обсязі;
- ✓ дотримуватися у спілкуванні норм ділової етики, з повагою ставитися до інших здобувачів і викладача;
- ✓ дотримуватися вимог політики курсу, що зазначені нижче.

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Для оперативної комунікації з викладачем щодо змістовних та організаційних питань з курсу рекомендується користуватись **чатом в системі Microsoft Teams**. Використання інших засобів комунікації (корпоративна електронна пошта; соціальні мережі Telegram, Viber, що прив'язані до особистого номеру телефону викладача) допускається, але відповідь може бути надана з затримкою в часі.

Перед тим, як надсилати викладачеві питання, рекомендується перевірити чи не міститься відповідь на питання в тексті силабусу або серед матеріалів курсу (наприклад, у відповідній команді курсу в системі Teams або на платформі Moodle); звернутися з питанням до одногрупників, які можуть знати необхідну інформацію.

ВІДВІДУВАННЯ І ПРОПУСКИ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Відвідування здобувачами освіти лекційних і семінарських занять є обов'язковою умовою успішного проходження навчальної дисципліни.

Відсутність (з поважної) на лекційному або семінарському занятті не звільняє від навчальної відповідальності і має бути відпрацьована під час консультаційних годин. Для відпрацювання здобувач освіти має бути готовий до обговорення з викладачем питань пропущеного заняття у формі співбесіди. Здобувач також може отримати індивідуальне письмове завдання з питань пропущеного заняття.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ І ПЛАГІАТ

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- ✓ самостійне виконання всіх видів навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю;
- ✓ коректне посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- ✓ надання достовірної інформації про результати власної наукової і творчої діяльності.

Докладнішу інформацію про компетентності, здобуті внаслідок вивчення дисципліни, методи навчання тощо наведено в робочій програмі курсу.